

[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Civilinės Bylos](#) > [Teismo Sprendimų Pripažinimas Ir Vykdyimas](#) > [Kaip Užtikrinti Teismo Sprendimo Vykdyimą?](#) > [France](#)

Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Prancūzija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Vykdymas (t. y. priverstiniai veiksmai, nes savanoriškai vykdant skolininkų prievolės procesas nepradedamas) apima visas procedūras, kurių metu tampa įmanoma priversti skolininką įvykdyti prievolės pagal vykdomąjį dokumentą. Vykdomieji dokumentai visų pirma yra teismo sprendimai (Prancūzijos ar užsienio teismo sprendimai) ir notariniai aktai, kurie yra patvirtinti kaip vykdytini (žr. toliau išdėstyta 2 punkta). Prancūzijos teisėje šiais vykdomaisiais dokumentais skolininkui gali būti nustatytos trijų rūšių prievolės: sumokėti, atlikti tam tikrą veiksma arba susilaikyti nuo veiksmo atlikimo ir galiausiai perduoti arba grąžinti daiktą.

Vykdyto teisė susijusi tik su skolininko turtu. Vykdymas asmenų atžvilgiu neįmanomas. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad skolininkas negali būti įkalintas vien už skolos nesumokėjimą. Tačiau atsisakymas vykdyti tam tikras prievolės (išlaikymo prievolės) yra laikomas nusikaltimu, dėl kurio gali būti pradėtas skolininko baudžiamasis persekiojimas ir skiriama laisvės atėmimo bausmė. Tą patį galima pasakyti apie skolininko tyčinį bankrotą.

Prievolės sumokėti vykdymas užtikrinamas areštuojant skolininkui priklausančias pinigų sumas, kilnojamąjį turtą ar nekilnojamąjį turtą. Jeigu areštas yra susijęs su pinigų suma, areštuota suma bus perduota kreditoriui (pvz., banko sąskaitos areštas). Jeigu areštas yra susijęs su skolininkui priklausančiu kilnojamuoju ar nekilnojamuoju turtu, arešto pasekmė bus priverstinis turto pardavimas, o pardavus turtą gautos pajamos bus perduotos kreditoriui atsižvelgiant į jo reikalavimo dydį.

Prievolės perduoti arba grąžinti priklauso nuo turto pobūdžio. Jeigu tai yra kilnojamasis turtas, jis konfiskuojamas taikant areštą ir turi būti grąžinamas teisėtam turto savininkui. Jeigu tai yra nekilnojamasis turtas, turto valdymo teisė savininkui grąžinama išskeldinant gyventoją.

Kadangi draudžiama fiziškai priversti asmenį įvykdyti prievolę arba susilaikyti nuo veiksmo atlikimo, skolininkas raginamas įvykdyti šias prievolės gaunant teismo sprendimą, kuriuo nustatoma pinigine bausde. Baudos suma yra pinigų suma, kurią skolininkas turi sumokėti, jeigu neįvykdo prievolių. Mokėtina suma apskaičiuojama proporcingai pagal laikotarpį, kurį prievolė nebuvo vykdoma (jei tai yra prievolė atlikti tam tikrą veiksma), arba pagal prievolės susilaikyti nuo tam tikro veiksmo atlikimo pažeidimų skaičių. Kadangi prievolės sumokėti, perduoti arba grąžinti taip pat yra aiškinašios kaip prievolės atlikti tam tikrą veiksma, greta kitų priverstinio vykdymo priemonių, kurių gali būti imtasi, taip pat gali būti skiriama pinigine bausde.

Taip pat pažymėtina, kad privalomos vykdymo priemonės iš esmės gali būti taikomos tik dėl vykdomoju dokumentu nustatytų prievolių.

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Priverstinio vykdymo sritis yra antstolių monopolis. Jie yra teisingumo ministro skiriami valstybės ir ministerijų pareigūnai. Teisingumo ministras tikrina, ar jie savo pareigas vykdo griežtai laikydamiesi etikos normų.

Antstoliams už jų paslaugas mokama (žr. 3 punktą). Kreditorius sumoka privalomo vykdymo priemonių išlaidas, vėliau šias išlaidas skolininkas privalo jam kompensuoti.

Kai ieškinyš pateikiamas teismui, kompetentingas teisėjas paprastai būna vykdymo teisėjas – specializuotas bendrosios kompetencijos teismo (pranc. *tribunal judiciaire*) teisėjas.

Galiausiai, nors leidimą taikyti apsaugos priemones iš esmės duoda vykdymo teisėjas, jas išimties tvarka taip pat gali patvirtinti komercinių bylų teismo (*tribunal de commerce*) pirmininkas, jeigu jomis siekiama užtikrinti komercinių bylų teismo jurisdikcijai priklausantį reikalavimą.

Norint kreiptis į teismo antstolį (*commissaire de justice*) (anksčiau – antstolis, *huissier de justice*), kad jis imtųsi privalomo vykdymo priemonių, nebūtina turėti advokatą.

Nekilnojamojo turto arešto procese advokatas privalo dalyvauti. Išimties tvarka skolininkas, nesinaudodamas advokato paslaugomis, gali paprašyti vykdymo teisėjo leidimo privačiai parduoti savo turtą.

Kitose bylose advokato atstovavimas iš esmės yra privalomas, išskyrus atvejus, kai ginčijama vykdymo priemonė yra susijusi su mažesniu nei 10 000 EUR reikalavimu. Pastaruoju atveju šalys gali atvykti asmeniškai arba joms gali padėti arba atstovauti advokatas, sutuoktinis, sugyventinis, asmuo, su kuriuo jos yra sudariusios civilinės partnerystės susitarimą, tiesioginiai giminaičiai, šoninės linijos giminaičiai iki trečio laipsnio imtinai arba asmenys, išimtiniais santykiais susiję su bylos šalių asmeniniais darbuotojais arba jų įmone.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

3.1 Procedūra

Prancūzijoje pripažįstamų vykdomųjų dokumentų sąrašas išdėstytas Civilinio vykdymo proceso kodekso (*Code des procédures civiles d'exécution*) L. 111-3 straipsnyje. Tai yra:

- bendrosios kompetencijos arba administracinių teismų priimti teisiškai privalomi sprendimai ir susitarimai, kuriems teisinio vykdymo statusą suteikė šie teismai;
- užsienio dokumentai ir teismų bei arbitražo sprendimai, kurių vykdytinumas patvirtintas nutartimi, kurios negalima ginčyti paduodant vykdymą sustabdantį skundą, nedarant poveikio taikytinoms Europos Sąjungos teisės nuostatoms;
- Bendro patentų teismo priimti sprendimai;
- teisėjo ir šalių pasirašyti oficialių taikinimo ataskaitų išrašai;
- notariniai aktai, kuriuose yra vykdymą sankcionuojanti išlyga;
- susitarimai, kuriais sutuoktiniai tarpusavyje susitaria dėl santuokos nutraukimo, sudarydami privatų dokumentą, kurį pasirašo abiejų šalių advokatai ir kuris saugomas oficialiame notaro registre Civilinio kodekso (*Code civil*) 229-1 straipsnyje nustatyta tvarka;
- dokumentas, kurį išduoda teismo antstolis čekio nesumokėjimo atveju arba jeigu kreditorius ir skolininkas yra sudarę susitarimą pagal Civilinio vykdymo proceso kodekso L. 125-1 straipsnyje nustatytas sąlygas;
- pagal viešąją teisę įsteigtų juridinių asmenų, kurie įstatyme apibūdinami kaip viešieji juridiniai asmenys, išduoti dokumentai arba priimti sprendimai, kuriems įstatymu suteikiama tokia pati galia kaip teismo sprendimui;
- sandoriai ir dokumentai, kuriais įtvirtinamas tarpininkavimo, taikinimo arba rungimosi principu grindžiamos procedūros rezultatas ir kuriuos pasirašo kiekvienos šalies advokatas ir patvirtina kompetentingo teismo raštinė.

Bendrosios kompetencijos teismų sprendimai yra vykdytini, todėl jais remiantis galima pradėti vykdyti privalomo vykdymo priemones, jeigu jų jau nebegalima skusti apeliaciniu skundu arba prieštaravimu, kai laikinas vykdymas yra privalomas (o taip iš esmės yra pirmosios instancijos sprendimų atveju), kurie sustabdo vykdymą, arba jeigu teisėjas nurodė savo sprendimą laikinai įvykdyti. Administracinių teismų sprendimai yra vykdytini, net jeigu juos galima apskusti.

Leidžiamos privalomo vykdymo priemonės

Kai asmuo turi vykdomąjį dokumentą, jis iš esmės be išankstinio teisėjo leidimo gali pradėti visas Civilinio

vykdymo proceso kodekse numatytas privalomo vykdymo priemonės. Išimties tvarka dvi privalomo vykdymo procedūros gali būti pradėdamos tik gavus išankstinį teisėjo leidimą:

- uždirbtų pajamų areštas, kurį atlikti leidimą suteikia skolininko gyvenamosios vietos apylinkės teismas, arba, jeigu skolininkas gyvena užsienyje arba neturi žinomos gyvenamosios vietos, trečiosios šalies, kuriai teismas priteisė grąžinti skolą, gyvenamosios vietos apylinkės teismas;
- nekilnojamojo turto areštas, kurį atlieka vykdymą užtikrinantis turto buvimo vietos teismas.

Norint gyvenamosiose patalpose areštuoti mažesnę nei 535 EUR sumą, taip pat reikia gauti išankstinį vykdymo teisėjo leidimą.

Civilinio vykdymo proceso kodekse numatytos privalomo vykdymo priemonės yra įvairios ir skiriasi priklausomai nuo atitinkamo turto rūšies (nekilnojamasis turtas, materialus kilnojamasis turtas, pinigai ir pan.; žr. 4.2 punktą). Be to, vykdymo procedūros turi būti ribojamos atsižvelgiant į tai, kiek tai yra būtina siekiant išieškoti reikalavimą, be to, pasirenkant šias priemones negalima piktnaudžiauti.

Nukrypstant nuo principo, kad privalomo vykdymo priemonės galima pradėti vykdyti tik pagal vykdomąjį dokumentą, apsaugos priemonės galima taikyti ir iki vykdomojo dokumento išdavimo. Jomis kreditoriui sudaromos sąlygos užtikrinti savo teises, kol jis laukia vykdomojo dokumento.

Apsaugos priemonės yra areštai ir teisminiai suvaržymai. Leidimą taikyti šias priemones išduoda teisėjas, jeigu pareiškėjo reikalavimas iš esmės atrodo pagrįstas ir pareiškėjas įrodo aplinkybes, dėl kurių, tikėtina, išieškojimas bus apsunkintas. Išankstinis teisėjo leidimas nereikalingas, kai kreditorius turi teismo sprendimą, kuris dar nėra tapęs vykdytinu. Bet kuriuo atveju šiomis sąlygomis priimtoms priemonės nustoja galioti, jeigu antstolis labai greitai apie jas nepraneša skolininkui ir jeigu kreditorius neinicijavo bylos dėl dalyko esmės, kad gautų savo reikalavimą patvirtinantį teismo sprendimą.

Laikas, kuriuo gali būti atliekamos privalomo vykdymo priemonės

Vykdymo priemonės gali būti vykdomos tik 6.00–21.00 val. Jas draudžiama vykdyti sekmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis, nebent vykdymo teisėjas suteikė išankstinį leidimą.

Privalomo vykdymo priemonių išlaidos

Teismo antstoliams už jų paslaugas mokama. Kreditorius sumoka privalomo vykdymo priemonių išlaidas, vėliau šias išlaidas skolininkas privalo jam kompensuoti kartu su skola. Tačiau kreditorius vis tiek sumoka šių išlaidų dalį.

Antstolių atlyginimas reglamentuojamas 2016 m. vasario 26 d. Nutarimu Nr. 2016-230 ir 2016 m. vasario 26 d. įsakymu, kuriuo nustatoma jiems už kiekvieną vykdymo priemonę mokėtina suma. Visų pirma šiai mokesčių skalei priklauso:

- fiksuotas mokestis už kiekvieną priemonę, t. y. įsakymu nustatyta konkretaus dydžio suma; pagal ieškinio sumą šis fiksuotas mokestis dauginamas iš 0,5 (už ne didesnę kaip 128 EUR reikalavimą), iš 1 (už 128–1 280 EUR reikalavimą) arba iš 2 (už didesnę negu 1 280 EUR reikalavimą);
- mokestis už proceso pradėjimą, kuris gali būti imamas tik vieną kartą už vieną vykdomąjį dokumentą; tai yra 4,29 EUR, kai reikalavimas yra mažesnis negu 76 EUR; jeigu reikalavimas didesnis, mokestis yra proporcingas reikalavimo sumai ir gali būti ne didesnis kaip 268,13 EUR;
- mokestis už išieškojimą ir įvykdymą; tai yra proporcinis kintamas mokestis, kurį teismo antstolis ima tik tuo atveju, jeigu jis išieškojo visą reikalavimo sumą arba jos dalį; bet kuriuo atveju dalį šio mokesčio privalo sumokėti kreditorius (Komerčinės veiklos kodekso (*Code de commerce*) A. 444-32 straipsnis);
- bylos administravimo mokesčiai; teismo antstolis ima 6,37 EUR už kiekvieną skolininko atliktą mokėjimą dalimis, išskyrus skolos dalį, už kurią jis neturi teisės imti šios sumos; šie mokesčiai už konkrečią bylą negali viršyti 32,74 EUR;
- 7,67 EUR transporto išlaidos (8,80 EUR, jeigu pranešimas teikiamas tik elektroninėmis priemonėmis);
- PVM (20 %);
- su tam tikromis išimtimis – vienodo dydžio 14,89 EUR mokestis (2017 m. sausio 1 d. duomenimis), kurį teismo antstoliai sumoka valstybei;
- pašto išlaidos, skirtos laiškam, kuriais atliekami privalomi procesiniai formalumai;

- šaltkalvio, kraustymo, transporto priemonės saugojimo ir baldų sandėliavimo išlaidos (pagal sąskaitą faktūrą).

Pavyzdžiui, jeigu išieškoma 10 000 EUR suma, minimali tam tikrų vykdymo priemonių mokesčių suma yra tokia:

- prevencinis banko sąskaitos areštas: 129,64 EUR, įskaitant mokesčius (fiksotas mokestis, transporto išlaidos ir vienodo dydžio mokestis);
- kilnojamojo turto areštas arba pardavimas: 114,21 EUR, įskaitant mokesčius (fiksotas mokestis, transporto išlaidos ir vienodo dydžio mokestis);
- transporto priemonės areštas pateikiant deklaraciją prefektūroje: 124,50 EUR, įskaitant mokesčius (fiksotas mokestis, transporto išlaidos ir vienodo dydžio mokestis);
- oficialus raginimas sumokėti kartu su nekilnojamojo turto areštu: 178,55 EUR, įskaitant mokesčius (fiksotas mokestis, transporto išlaidos ir vienodo dydžio mokestis).

Be šių fiksuotų mokesčių, taikomi proporciniai mokesčiai, kurie už visą reikalavimą siekia 707,52 EUR, įskaitant mokesčius, iš kurių 118,46 EUR sumoka skolininkas, o 589,06 EUR – kreditorius.

3.2 Pagrindinės sąlygos

Iš esmės norint taikyti vykdomaisiais dokumentais pagrįstas vykdymo priemones nereikalinga jokia teismo nutartis (žr. 3.1 punktą).

Vykdomojo dokumento neturintys kreditoriai gali inicijuoti apsaugos priemones, jeigu įvykdomos tam tikros sąlygos (žr. 3.1 punktą).

4 Vykdomo priemonių paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Iš esmės privalomo vykdymo priemonė gali būti taikoma visam skolininkui priklausančiam turtui.

Tačiau išimties tvarka teisės aktuose nurodyta, kad tam tikras turtas negali būti areštuojamas. Tai visų pirma yra:

- sumos, reikalingos pragyvenimui; taigi, pavyzdžiui, negalima areštuoti visų asmens uždirbtų pajamų, nes tam asmeniui turi būti palikta suma, pakankama jo kasdieniams poreikiams patenkinti; ta suma nustatoma kasmet, ją nustatant atsižvelgiama į uždirbtų pajamų sumą ir išlaikytinių skaičių;
- kilnojamieji daiktai, reikalingi kasdieniam skolininko gyvenimui ir darbui; iš esmės šiuos daiktus galima areštuoti tik siekiant užtikrinti jų kainos sumokėjimą arba jeigu jie yra nemažos vertės; šių daiktų sąrašas išdėstytas Civilinio vykdymo proceso kodekso R. 112-2 straipsnyje; pavyzdžiui, negalima areštuoti skolininko lovos arba stalo, nebent areštas grindžiamas jų pirkimo kainos nesumokėjimu arba tai yra didelės vertės daiktai;
- turtas, būtinas neįgaliajam arba skirtas ligoniui prižiūrėti; pavyzdžiui, negalima areštuoti neįgaliųjų vežimėlio.

Tam tikrais atvejais individualių įmonių savininkams taip pat suteikiama viso ar dalies jų turto apsauga.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Privalomo vykdymo priemonės, nukreiptos į kilnojamąjį turtą ir pinigines skolas, vykdomos keliais etapais. Pirmiausia teismo antstolis areštuoja turtą. Areštas reiškia, kad turtu negalima disponuoti. Areštu skolininkui draudžiama perleisti areštuotą kilnojamąjį turtą. Jeigu skolininkas nevykdo šios prievolės išlaikyti savo turto nuosavybę, jis daro nusikalstamą veiką. Areštuotos pinigų sumos lieka užblokuotos skolininko sąskaitoje. Tada teismo antstolis apie areštą informuoja skolininką. Jeigu skolininkas neužginčija arešto perduodamas šį klausimą vykdymo teisėjui, teismo antstolis gali konfiskuoti kilnojamąjį turtą ir surengti jo pardavimą viešame aukcione arba pasirūpinti areštuotų sumų perdavimu. Jeigu areštas užginčijamas, vykdymo teisėjas leidžia taikyti privalomo vykdymo priemonę arba ją sustabdo, jeigu ji nebuvo pagrįstai taikyta.

Į pastatus nukreipta privalomo vykdymo priemonė yra nekilnojamojo turto arešto procedūra. Ji pradedama, kai teismo antstolis išduoda skolininkui oficialų raginimą sumokėti, kartu areštuodamas turtą, o tai reiškia, kad turtu

negalima disponuoti. Tada kreditorius perduoda bylą vykdymo teisėjui, kad šis nustatytų, kokius veiksmus toliau atlikti byloje. Jeigu galimas privatus turto pardavimas ir skolininkas to prašo, teisėjas nukreipia bylą privataus pardavimo linkme ir nustato terminą tam pardavimui atlikti. Jeigu privatus pardavimas yra neįmanomas arba nepavyko, teisėjas nurodo parduoti turtą viešame aukcione. Viešas aukcionas rengiamas per posėdį, dalyvaujant teisėjui.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Vykdomieji dokumentai iš esmės gali būti įvykdyti per 10 metų (Civilinio vykdymo proceso kodekso L. 111-4 straipsnis). Tas laikotarpis pradedamas skaičiuoti, kai remiantis tuo vykdomuoju dokumentu pradedama vykdyti privalomo vykdymo priemonė.

5 Ar yra galimybė apskūsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Šis klausimas aktualus tik dėl:

- arešto, kai kreditorius dar neturi vykdomojo dokumento,
- nutarčių duoti arba grąžinti konkretų kilnojamąjį daiktą, kai asmuo, prašantis duoti arba grąžinti daiktą dar neturi vykdomojo dokumento;
- uždirbtų pajamų arešto;
- nekilnojamojo turto arešto.

Šios procedūros yra vienintelės privalomo vykdymo priemonės, dėl kurių leidimą turi duoti vykdymo teisėjas. Teisėjo nutartis gali būti skundžiama apeliaciniu skundu arba kasaciniu skundu Kasaciniam Teismui (*Cour de cassation*), priklausomai nuo ieškinio sumos.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Vykdomieji dokumentai iš esmės gali būti įvykdyti per 10 metų (Civilinio vykdymo proceso kodekso L. 111-4 straipsnis). Tas laikotarpis pradedamas skaičiuoti, kai remiantis tuo vykdomuoju dokumentu pradedama vykdyti privalomo vykdymo priemonė.

Vykdomos priemonės gali būti vykdomos tik 6.00–21.00 val. Jas draudžiama vykdyti sekmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis, nebent vykdymo teisėjas suteikė išankstinį leidimą.

Be to, vykdymo procedūros turi būti ribojamos atsižvelgiant į tai, kiek tai yra būtina siekiant išieškoti reikalavimą, be to, pasirenkant šias priemones negalima piktnaudžiauti.

Be to, tam tikras turtas negali būti areštuojamas (žr. 4.1 punktą) ir dėl bet kokio gyvenamajam būstui priskiriamų patalpų arešto ar pardavimo turi būti gautas išankstinis leidimas, jeigu tokiu areštu siekiama išieškoti kitokį reikalavimą negu mažesnės nei 535 EUR sumos išlaikymas (Civilinio vykdymo proceso kodekso L. 221-2 ir R. 221-2 straipsniai).

Galiausiai, jeigu skolininkas turi imunitetą nuo išieškojimo, į jo turtą, kuriam taikomas tas imunitetas, privalomo vykdymo priemonės negali būti nukreipiamos. Siekiant privalomo vykdymo priemonę nukreipti į tokiam asmeniui priklausantį turtą remiantis tuo, kad jam netaikomas imunitetas nuo išieškojimo, reikia gauti išankstinį teisėjo leidimą (Civilinio vykdymo proceso kodekso L. 111-1–L. 111-3 ir R. 111-1–R. 111-5 straipsniai).

Susijusios nuorodos

[Legifrance](#)

[Le site de la Chambre Nationale des Commissaires de Justice](#)

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

■ Paskutinis naujinimas: 22/08/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.